

ПРЕДГОВОР НА РЕДАКЦИЈАТА

Почитувани читатели,

Пишувањето научни трудови претставува начин на комуникација во науката. Научните трудови се објавуваат во научни списанија. Едно такво научно списание во илјадниците светски списанија е и нашето *Дефектолошка теорија и практика*, кое се труди да ги следи светските трендови. Во малите научни средини како што е Република Македонија постојат голем број фактори кои ја отежнуваат работата и го намалуваат вистинскиот квалитет на научните списанија. Кога државата вложува само 0,3% од БДП во науката, тогаш не можете да очекувате сериозен научен дострел на македонските научни списанија. Во вакви мали списанија секогаш е голем проблем да обезбедите високо квалитетни трудови кои подоцна би биле широко цитирани и со тоа би обезбедиле фактор на влијание на научното списание. Државата бара високи критериуми од наставниот кадар и објавување на трудови во списанија со висок фактор на влијание, а притоа не обезбедила никаков пристап во базата на податоци Web of Science. Неминовно се наметнува впечатокот дека социјална држава и висока наука не одат рака под рака. Кога на тоа ќе ги додадете нелогичните потези на издавачите за намалување на хонорарите на членовите на издавачката канцеларија и за одбирање на печатници кои не се по вкусот на главните уредници, тогаш можете да заклучите дека, за да се стане успешен уредник на врвно списание во мала научна средина како македонската, е невозможна мисија. Министерството за образование и наука мора да најде дополнителни средства и да го зголеми финансирањето на научни истражувачки проекти и да вложува многу повеќе во интернационалните списанија со домашно потекло за во блиска иднина тие да се стекнат со фактор на влијание.

Да се осврнеме накусо на овој број 1-2 за 2015 година. Во првата рубрика *Дефектолошко-стручната проблематика* овој пат се застапени домашни автори. Колешката Даниела Димитрова-Радојичиќ пишува за *Поимите за бои кај децата со вродено слепило*, а авторките Рашиќ-Цаневска и Чичевска-Јованова обработуваат некои аспекти за квалитетот на животот кај лица болни од мултипна склероза. Во рубриката *Медицински третман* е поместен еден труд од авторката Добринка Георгиева која доаѓа од Република Бугарија. Таа го проучува мултидимензионалниот исход и долгорочната евалуација на терапијата за неизбежување на пелтечењето. Рубриката *Психолошко-педагошки преглед* е претставена со два труда на автори од САД кои ги обработуваат следните теми: *Анализа на саморегулирачката стратегија за интервенција во развојот на пишувањето кај ученици со специфични тешкотии во учењето базирана на докази* и втората тема *Полагање на стандардизираниите оценувања со избледување на насочувањата*. Автори од Хрватска во рубриката посветена на практичните трудови ни ја претставуваат програмата за насочено читање за затвореници. Во последната рубрика *Искусства и новини во светот* автори од Индија го запознаваат читателот со дилемата: *Дали ангажираноста на таткото влијае на афектната состојба, на стекнувањето говорни вештини, на социјалната вклученост и на однесувањето на малите деца со аутизам*.

Во рубриката *Вести и информации* читателите ќе најдат податоци за осмата меѓународна конференција *Специјалната едукација и рехабилитација денес* одржана во Белград, Србија. Потоа, Ана Петковска пишува за третиот собир за ретки болести во Југоисточна Европа одржан во ноември 2014 година во МАНУ во Скопје. На крај, вестите завршуваат со извештај за проектот *Програма за целосна социјализација на деца со посебни потреби во нивните заедници* поднесен од Јасмина Трошанска. Следува апстрактот од еден одбранет магистерски труд од колешката Сашка Трајковски под наслов *Способноста за самозастапување на лицата со интелектуална попреченост*.

Со почит,
главен и одговорен уредник,
проф. д-р Владимир Трајковски

EDITORIAL PREFACE

Dear readers,

Writing scientific papers is a way of communication in science. Scientific papers are published in scientific journals. One such scientific journal in thousands world's journals is our journal *Special Education and Rehabilitation*, which tends to follow the trends. In the small scientific environments such as the Republic of Macedonia there are many factors that hinder the work and reduce the actual quality of the scientific journals. When the state invests only 0.3% of GDP in science, then you can not expect a serious scientific achievement of the Macedonian scientific journals. These small magazines always have a big problem in providing high-quality papers that would later be widely quoted and would provide a factor of influence of the scientific journal. The state requires high criteria of the teaching staff and publication of papers in journals with high impact factor, but it does not provide any access to the database Web of Science. Inevitably there is an impression that the welfare state and high science do not go together hand in hand. When you add the illogical moves of the publishers for reduction of the remuneration of the members of the publishing office and the moves for selection of the printing office that are not to the taste of the main editors, then you can conclude that in order to become a successful editor of a ultimate scientific journal in a small scientific environment as Macedonia is a mission impossible. The Ministry of Education and Science have to find additional resources and to increase the funding of scientific research projects and to invest more in international journals with domestic origin, so they could acquire a factor of influence in the near future.

Let us look briefly at this issue 1-2 2015. In the first rubric *Special Education and professional problems* this time is represented by domestic authors. My colleague Daniela Dimitrova-Radojichikj writes about *Concepts of colors in children with congenital blindness*, and the authors Rashikj-Canevska and Chichevska-Jovanova process some determinants of the quality of life in patients suffering from multiple sclerosis. In the rubric medical treatment there is a paper by the author Dobrinka Georgieva coming from Bulgaria. It examines the multidimensional outcome and long-term evaluation of non-avoidance therapy in stuttering. In the rubric *Psychological-Pedagogical review* there are two papers by authors from the United States that cover the following topics: *An evidence-based analysis of self-regulated strategy development writing interventions for students with specific learning disabilities* and the second *Passing standardized assessments with fading prompts*. Authors from Croatia in the rubric devoted to practical work represent the guided reading program for prisoners. In the last rubric *Experiences and News* Indian authors introduce the topic *Does father involvement influence the affect, language acquisition, social engagement and behaviour in young autistic children?*

In the rubric *News and Information* readers will find information on the eighth international conference *Special Education and Rehabilitation today* held in Belgrade, Serbia. Then, Ana Petkovska writes about *the 3rd meeting on rare disease in South-Eastern Europe* held in November 2014 in MASA Skopje. Finally, the News end with a project report: Program for full socialization of children with special needs into their communities submitted by Jasmina Troshanska. Then, there is an abstract of a master's thesis defended by the colleague Sashka Trajkovski entitled *Ability of self-advocacy of people with intellectual disabilities*.

With respect,
Editor-in-Chief
Prof. Dr. Vladimir Trajkovski